

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

Sağlık ve çevre alanında örgütlü olan sivil toplum kuruluşları tarafından oluşturulan “Temiz Hava Hakkı Platformunun” 2016 ile 2018 yılları arasında “Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri” raporuna göre, 81 ilin yarısından fazlasının kirli hava soluduğu, sadece 2017 yılında 52 bin kişi kirli hava yüzünden öldüğü belirtilmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre dünyada her yıl toplam 8 milyon insan iç ve dış ortam hava kirliliğinin yol açtığı hastalıklar nedeniyle erken ölmektedir.

Kirli hava kaynaklı en fazla ölüm sıralamasında ilk üç sırayı İstanbul Bursa ve Ankara almıştır. Dünya Sağlık Örgütü’nün önerdiği değerleri karşılayan yani havası en temiz tek il Ardahan ve hava kalitesi en düşük ilimiz Kahramanmaraş olmuştur.

Son 3 yıldır 16 ilde hava kalitesinde hiçbir iyileşme olmadığı ve ciddi hava kirliliği yaşandığı belirtilen raporda, havası en kirli illerin başında; Manisa ile birlikte, Afyon, Ankara, Burdur, Bursa, Çorum, Denizli, Erzincan, Mersin, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Niğde, Osmaniye, Sakarya ve Sivas gelmektedir.

2017 yılında hava kirliliği Dünya Sağlık Örgütü’nün önerdiği kılavuz değerlere indirilseydi Türkiye’de yaşanan ölümlerin yaklaşık %13’ü önlenilebileceği ifade edilmiştir.

Bursa Merkez ve Elbistan’da yaşayanlar neredeyse tüm yıl (300 günden fazla) boyunca sınır değerlerin üzerinde kirli hava soluduğu, Türkiye’de 2018 yılında yeterli ölçüm yapılan 163 istasyonun %96,3’ünde yıllık kirlilik ortalamasının DSÖ limitlerinin üzerinde kirli olduğunun görüldüğü, daha vahimi ise 2018 yılında ölçümler yetersiz olduğundan her 10 ilden 1’inde yaşayanların nasıl bir hava soluduğunu bilinmediği (Eskişehir, Bolu, Kastamonu, Kırıkkale, Kütahya, Muş, Şırnak ve Uşak) rapora yansımıştır.

Kirli havanın çocuklarda düşük doğum ağırlığı, otizm, diyabet (Tip 1), ani bebek ölümü sendromu, astım, KOAH, bronşiolit ve bronşit gibi solunum hastalıkları, zatürre, bebek ölümü ve zeka geriliği gibi sağlık sorunları ile ilişkili olduğunun kanıtlandığı belirtilmiştir.

Havası en kirli iller arasında 4. sırada olan Manisa ilimiz de durum hiç iç açıcı değildir. Manisa’lılar 272 gün, Soma’lılar ise 224 gün kirli hava solumuşlardır.

2017 yılında hava kirliliği nedeniyle en fazla ölümün yaşandığı iller sıralamasında Manisa; İstanbul, Bursa, Ankara, İzmir ve Konya’nın ardından altıncı sıradadır. Manisa’da hava kirliliğine atfedilen ölüm sayısı ortalama 1.957 kişidir. Aynı şekilde kadınlardaki düşük oranı 100 binde 213,6’dır.

12507

Havası en kirli bölgelerdeki kirlilik nedenlerinin başında sanayi kuruluşları ve kömürle çalışan elektrik santralleridir. 19,9 GW kurulu güce sahip 27 kömürlü termik santraline, 58 tane daha eklenerek ve 33,4 GW kurulu güç hedeflenmektedir. Gerekli tedbirler alınmadığından hava kirliliği açısından durum çok vahim hale gelecektir.

Manisa'daki sanayi kuruluşları ve Soma'daki termik santraller kirliliğin asıl sorumlularıdır. Havası en kirli ilçemiz Soma'da bulunan "hava kalitesi izleme istasyonunun" 2017 yılında neredeyse hiç çalıştırılmadığı, 2018 yılında ise yapılan ölçümlerde yıllık kükürtdioksit oranının normalin 4 katı fazla olduğu gerçeği kabul edilemez bir durumdur.

Bunlara göre;

- 1- Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yayınlanan "Hava kirliliği ve Sağlık Etkileri Kara Raporu" verileri bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Bakanlığınızın bu konuda bir çalışması var mıdır?
- 2- Hava kirliliği ve Sağlık Etkileri Kara Raporundaki veriler, bakanlığınız resmi verileri ile uyuyor mu?
- 3- Söz konusu raporda geçen, Manisa'nın havası en kirli ilçesi Soma'da bulunan "hava kalitesi izleme istasyonunun" 2017 yılında neredeyse hiç çalıştırılmadığı, 2018 yılında ise yapılan ölçümlerde yıllık kükürtdioksit oranının normalin 4 katı fazla olduğuna ilişkin ifadeler doğru mudur?
- 4- Doğru ise gerekli tedbirler neden alınmamıştır?
- 5- Kirliliğe neden olan Soma termik santrallerinde ve Manisa'daki sanayi kuruluşlarında kirliliği önleyecek tedbirler neden alınmamıştır?
- 6- 2010-2019 yılları arasında Manisa genelinde sanayi kuruluşları, maden ocakları ve termik santrallerden kurallara uymayanlara adli ve idari yatırım uygulanmış mıdır? Bunlardan faaliyeti durdurulanlar var mıdır? Uygulandı ise kurum ve kuruluşların isimleri nedir?